

BÉDA

ŠKOLNÍ ČASOPIS ZÁKLADNÍ ŠKOLY BEDŘICHA SMETANY V LANŠKROUNĚ

5,-Kč

Soutěž Školní časopis roku 2018
Čtěte na straně 7

Co v tomto čísle najdete?

- 02 | Lambada
03 | Vybarvi obrázek
Obrázek pro první stupeň

AKCE

- 04 | Setkání s paní spisovatelkou
Beseda s ilustrátorem Adolfem Dudkem
Exkurze: Základní škola J. Pravečka Výprachtice
05 | Příprava na jarmark
06 | Výlet a adopce orla za výdělek z jarmarku
07 | Soutěž Školní časopis roku 2018
08 | Ovoce do škol

EXTRA

- 08 | Pomáháme Útulku Lanškroun
10 | Seminář „Odpady a obaly“
11 | Trocha environmentální výchovy
12 | Vaření nás baví
13 | Erasmus + projekt Once Upo A time via ICT
14 | Žáci 6. tříd vyráběli adventní věnce
16 | Rozhovor: Martin Chodúr

PRO CHVÍLE ODDECHU

- 17 | English page
Cold-weather clothes
18 | Najdi 5 anglických zvířat
Anglická luštěnka slečny Adély
Anglická luštěnka slečny Stely
19 | Vánoční osmisměrka
Kvíz: USA
20 | Danova luštěnka
Prosincová luštěnka: známá osobnost
Zimní luštěnka
21 | Učitelská luštěnka
Osmisměrka slečny Anety
22 | Hledáme slavné české a moravské hrady a zámky
23 | Pranostiky (najdi opaky)

**Nechceš
být zkoušen
nebo psát
písemku?**

Lehká pomoc. Zkus Lambadu!

Doplň políčka, vystřihni a vhod' do Bédovy schránky

**LAMBADA
LEDEN
2019**

JMÉNO:

PŘÍJMENÍ:

TŘÍDA:

Redakční tým – školní rok 2018/2019:

IV. B

Prokop Hejl

VI. A

Aneta Jusková

Lucie Pásztová

Hana Šemberová

VII. B

Daniel Čalkovský

Simona Čalkovská

Jakub Hajzler

Martin Kubát

Zachariáš Jan Nový

Alena Moravcová

VIII. A

Tereza Blažeňáková

Jakub Krejčíř

Adéla Mičková

Andrea Olenočinová

Tereza Polášková

Stela Vaničková

IX. A

Adam Viskupič

Vybarvi obrázek

Autorka: Stela Vaničková z VIII. A

Obrázek pro první stupeň

MERRY CHRISTMAS EVERYBODY!

Napiš své jméno, příjmení a třídu,
vhod' do Bédovy schránky
a možná vyhraješ.

Autor: Enrico Moi, žák z Anglie

Setkání s paní spisovatelkou

Jedno listopadové dopoledne jsme opět strávili v knihovně. Moc jsme se na setkání s paní spisovatelkou Zuzanou Pospíšilovou těšili. Paní spisovatelka nám básničkou řekla, jak se knížky vyrábí. Také nám spoustu svých knížek představila. Nakonec nám podepsala svoje knížky, které jsme si přinesli. Setkání bylo příjemné. Paní spisovatelka umí velmi poutavě vyprávět.

Autorky: p. uč. L. Pluhařová a I. Kosová

Beseda s ilustrátorem Adolfem Dudkem

V listopadu jsme se v knihovně setkali s ilustrátorem dětských knížek Adolfem Dudkem. Učil nás malovat. Říkal, že když umíme namalovat kruh, trojúhelník, čtverec a obdélník, tak že umíme namalovat úplně všechno. Z číslic 1 až 5 vytvořil taky pěkné a legrační obrázky. Jeho vystoupení bylo moc legrační. Ukázal nám některé knížky, které namaloval a seznámil nás s výtvarnými technikami, které používá při malování. Nejhezčí byla ohromná tužka. Na závěr se nám podepsal do knížek nebo namaloval ptáčka dudka na čelo. Bylo to moc pěkné a fajn.

Autoři: žáci III. A a p. uč. L. Zachařová

Exkurze: Základní škola J. Pravečka Výprachtice

Třída V. B navštívila ZŠ Jindřicha Pravečka ve Výprachticích. I když trochu pršelo, nám to nevadilo. Od autobusové zastávky jsme přešli silnici a upoutal nás velký pomník věnovaný obětem první světové války. Bylo na něm napsáno Koburk. Ve škole nás přivítala paní ředitelka Romana Prokopová.

Nejdříve nám ukázala ředitelnu a pak nás provedla celou školou. Zaujala nás devátá třída, protože tam bylo pouze devět žáků. To nás dost překvapilo. Potom jsme se převlékli do cvičebního úboru a šli do tělocvičny. Čekalo nás přátelské utkání ve vybíjené. I když jsme prohráli, moc nás to bavilo. Dostali jsme pamětní list a bonbóny.

Autoři: Josef Hofman, Anežka Kokorová, Justýna Pazderková z V. B

Pro paní ředitelku jsme měli připravené dárky. Byla velmi překvapená a dojatá. I my jsme dostali propisovačku s logem školy a vytištěné informace o výprachtické škole. Po rozloučení se školou jsme se šli podívat na dům, kde bydlel Jindřich Praveček. Chtěli jsme také vidět lípu, která je stará více jak 500 let. Musí ji držet ještě jedna lípa lany. Její kmen vypadá jako prastará plastika. Potom jsme už museli jet domů. Bylo zajímavé dozvědět se více o naší historii v blízkém okolí Lanškrouna.

Víte, co je to Koburk?

Je to část Výprachtic, která byla pojmenována podle Bedřicha Josiaše prince Koburského.

Kdo je to Jindřich Praveček?

Byl významným hudebním skladatelem, dirigentem a zkušeným pedagogem vojenských vysokých škol. Narodil se roku 1909 ve Výprachticích, v tehdejší Rakousko-Uhersku. Zemřel ve věku 90 let.

Co víte o výprachtické lípě?

Zažila bitvu na Bílé hoře v roce 1620 a popravu místního českobratrského faráře i všechny významné akce obce včetně loučení odcházejících branců do první světové války roku 1914. Tato lípa je malolistá a je ve znaku obce.

Příprava na jarmark

Čtvrté třídy si mají v projektu od České spořitelny s názvem **Abeceda peněz** vyzkoušet, jaké je to být firmou a pak ve finále uspořádat jarmark, na kterém budou prodávat své zhotovené výrobky. Třída IV. A měla „Vánoční jarmark“ 27. listopadu 2018 a IV. B uspořádá „Valentýnský jarmark“ 11. února 2019. Jméno firmy IV. A je CHYTRÉ HLAVIČKY a jméno firmy IV. B je TOP SMETANKA 2019. Na fote dětí je vidět, že přípravy jsou v plném proudu.

V příštích číslech Bědy vás budeme informovat o tom, jak se akce podařily a kolik peněz každá firma vydělala.

Autor: Prokop Hejl ze IV. B

Výlet a adopce orla za výdělek z jarmarku

Za peníze, které jsme si vydělali na jarmarku, se třída V. A vypravila na exkurzi do Záchrané stanice v Pasičkách. Tento cíl jsme si stanovili ještě dříve, než jsme začali na výrobcích pracovat. A abychom udělali i dobrý skutek, dohodli jsme se, že část peněz věnujeme na adopci některého ze zvířat, o které se záchraná stanice stará. Nakonec jsme si odhlasovali adopci orla mořského, který má zraněné křídlo a v něm dráty a dlahu, proto již nemůže být vypuštěn do volné přírody. Prohlídku záchrané stanice jsme spojili i s výšlapem do Touloupcových maštálí.

Autorka: p. uč. Zuzana Marková

Příspěvky dětí z V. A:

Kája Kseňáková

Lezli jsme v myší díře a trubce na odtok vody. Já jsem si z ní odnesla motýla ve vlasech! Byl to velký adrenalin, hlavně na skalách. Moc se mi tam líbilo.

Nicol Kučerová

Byli jsme na výletě v Pasičkách, kde jsme viděli zvířátka, která nemohla žít ve volné přírodě, protože byla nějakým způsobem zraněná. Moc pěkně se tam o ně starají. Na rok jsme si za peníze z jarmarku adoptovali orla mořského. Procházka, kterou jsme potom absolvovali, byla náročná. Ušli jsme přes 10 km. Podle mého názoru to byl nejlepší výlet, na kterém jsme se třídou byli.

Nikol Obešlová

V této stanici se starají o zvířátka, která jsou nějak nemocná a v přírodě by se o sebe nedokázala postarat. My jsme se jim rozhodli pomoci penězi i jídlem, které jsme jim dovezli. Cesta přes Touloupcovy maštale byla moc zábavná. Prolézali jsme rourou, ve které byla hlína, a všichni jsme byli hodně špinaví.

Soutěž Školní časopis roku 2018

I v letošním roce vydávají žáci ZŠ B. Smetany školní časopis Běda. Stejně jako v předchozích letech jsme se přihlásili do soutěže Školní časopis roku 2018, kterou pořádá Asociace středoškolských klubů České republiky spolu s Vyšší odbornou školou publicistiky v Brně. A také letos jsme uspěli! Po získání 1. místa v Pardubickém kraji byl náš časopis spolu s dalšími 428 přihlášen do celorepublikové soutěže. Obhájili jsme v loňském roce získané 6. místo v celkovém hodnocení a vybojovali 2. místo v kategorii TITULKA! Slavnostního vyhlášení, které proběhlo 9. listopadu 2018 a zahrnovalo i zajímavé workshopy, se zúčastnili čtyři zástupci redakčního týmu.

Časopis vychází každý měsíc a vy si ho můžete koupit začátkem měsíce ve škole (pokud nemáte zajištěné předplatné). Pro veřejnost je prodej zajištěn v trafice na autobusovém nádraží. Věříme, že budeme úspěšní i v příštím roce!

Ovoce do škol

Dvakrát do měsíce dostáváme o přestávce zdarma ovoce, zeleninu nebo džusy. Tentokrát si zástupci firmy, která rozváží tyto balíčky do škol, připravili pro nás osobní setkání ve školní kuchyňce. Ochutnali jsme džusy z červené řepy, jablíčka, kiwi, mrkve nebo banánu. Čichem jsme měli poznat skořici nebo badyán a ochutnali jsme přesnídávku. Za správné odpovědi na hádanky jsme dostávali jablíčko. Setkání se nám moc líbilo.

EXTRA

Autoři: žáci III. A p. uč. L. Zachařová

Pomáháme Útulku Lanškroun aneb plackománie se vrací

Rok se s rokem sešel a my opět čekáme na nejkrásnější svátky. Vánoce nejsou jenom svátky, jsou stavem mysli. Pro mnohé je to čas zastavení se, bilancování, relaxace a také zvýšené solidarity. Ne všichni se mají dobře a ne všichni budou mít to štěstí užít si vánoční svátky v teple svého domova a v rodinném kruhu. Pojďme společně opět pomoci pejskům, kteří to ve svém životě neměli vůbec růžové.

Letošní výtěžek z charitativní sbírky věnujeme 21 pejskům, kteří byli do útulku převezeni z Mladějova - mediálně známá **kauza Mladějov**. Na konci října objevili policisté při prohlídce rodinného domu 79 zbídačených psů. Celý dům silně zapáchal a byl znečištěn odpadky a exkrementy. Psi byli zavřeni v různých místnostech s omezenou možností výběhu, někteří prý nebyli venčeni vůbec. Pejsci jsou hodně zanedbaní – nesocializovaní, zblázněni, začervení, plní svrabu, mnozí mají špatné zuby a přerostlé drápy. Výlohy na jejich léčbu tak nebudou nijak malé. Nyní je potřeba pejskům ukázat, jak hezký může psí život být. Bude to ale běh na dlouhou trať. A co ostatní pejsci z této kauzy? Ti byli převezeni do dalších dvou útulků.

I letos se tedy můžete těšit na nové placky, které budou v prodeji od půlky prosince. Cena placky bude stejná jako loni, tedy **25 Kč**. Prodávat se bude opět vždy o velké přestávce v učebně německého jazyka. Výtěžek předáme **22. prosince** na akci **Štěkání a mňoukání na Ježíška**, kam budete moci přinést pejskům i kočičkám dárečky přímo pod vánoční stromček a zároveň udělat pejskům radost třeba procházkou.

Přijďte si tedy vybrat malý dáreček pro někoho blízkého nebo pro vás samotné. Všem předem moc děkuji za zájem o tuto akci, která se na naší škole stala již tradicí. Díky a těším se s vámi na viděnou!

Autoka: p. uč. Martina Fiebigerová

ŠTĚKÁNÍ A MŇOUKÁNÍ NA JEŽÍŠKA

22.12. 2018 9:00 - 15:00 hod.

psí útulek Lanškroun areál zemědělské školy

Dárečky pejskům a kočičkám můžete přinést
tento den přímo pod vánoční stromeček.

PEJSCI uvítají: granule pro dospělé psy středních plemen,
konzervy, pamlsky, piškoty, rýži, obojky, vodítka, hračky,
plastové náhubky, preparáty na odblešení a odčervení

KOČIČKY uvítají: podestýlku, konzervy-kapsičky, granule,
hračky, preparáty na odblešení a odčervení, záchodky

DÁLE uvítáme: čistící prostředky - Ivasan- pets, Savo,
jary, úklidové prostředky - gum. rukavice, hadry
na podlahu-co dobře sají, košťátka+lopatky, úklid. kbelíky,
smetáky a sěrky na podlahy, pytle na odpad

FINANČNÍ POMOC můžete zaslat
na účet č. **86-124740297/0100**

VŠEM DĚKUJEME!!!

Tel. 724813222

www.caniscentrum.com

Výlet s Tondou Obalem na seminář „Odpady a obaly“

Dne 15. listopadu 2018 jsem si udělala vzdělávací výlet do Pardubic na seminář s názvem „Odpady a obaly“ od společnosti EKO-KOM, a.s. Tato nezisková společnost provozuje systém sběru a recyklace obalových odpadů a funguje již 20 let. Společnost EKO-KOM vytvořila také vzdělávací web www.tonda-obal.cz, který už většina z vás zná. Někteří z vás se již účastnili zajímavého vzdělávacího programu Tonda Obal na cestách, který již proběhl na 75% škol v ČR. Na akci se žáci dozvědí, jak, kam a proč se odpad třídí a co se z něj vyrábí. Mohou se také podívat na vzorky recyklovaných materiálů. Další návštěvu Tondy Obala plánujeme na druhé pololetí.

Na semináři jsem se dozvěděla mnoho zajímavých informací a ráda bych se s vámi o některé z nich podělila. Ale určitě už tušíte, že to nebude jen tak. Ano, je tady další kvíz. Takže dejte hlavy dohromady a zkuste odpovědět na mé další záludné otázky. Možná vás odpovědi překvapí.

Děkuji za tento velice přínosný seminář, za zajímavou exkurzi v SmP Dražkovice (Služby města Pardubice) a také za dárek, který jsme obdrželi – recyklační kufřík. Rozhodně jej využijeme!

1. Kolik odpadu průměrně vyprodukuje občan ČR za rok?

- ☐ a. cca 120 - 220 kg
- ☐ b. cca 220 – 320 kg
- ☐ c. cca 320 – 420 kg

2. Kolik skládek odpadu máme v ČR?

Většina z nich je již zaplněna.

- ☐ a. asi 160
- ☐ b. asi 200
- ☐ c. asi 240

3. Kolik domovního odpadu končí v ČR právě na skládkách?

- ☐ a. 10 %
- ☐ b. 25 %
- ☐ c. 50 %

4. Kolik domovního odpadu končí na skládkách v Německu, kde odpad častěji končí ve spalovnách (energetické využití)?

- ☐ a. 1-2 %
- ☐ b. 5 %
- ☐ c. 10 %

5. Kolikrát můžeme recyklovat papír?

- ☐ a. až 7krát
- ☐ b. až 10krát
- ☐ c. až 15krát

6. Jaké množství skla se v ČR opět recykluje?

- ☐ a. 80 %
- ☐ b. 90 %
- ☐ c. 100 %

7. Kolik PET lahví vyhodí průměrný Čech ročně?

- ☐ a. 100
- ☐ b. 150
- ☐ c. 200

8. Kolik procent obyvatel ČR třídí odpad?

- ☐ a. 73%
- ☐ b. 83%
- ☐ c. 93%

Trocha environmentální výchovy

Recyklohraní aneb vybité baterie do koše nepatří

Celá škola se zapojila do akce „Vybité baterie do koše nepatří“. Od začátku školního roku mohli žáci nosit vybité baterie do školy, kde bylo připraveno několik boxů určených právě pro sběr baterií. S takovými boxy se ale můžeme setkat i v různých obchodech. V rámci seriálu Ekoabeceda se žáci mohli od svých vyučujících dozvědět o bateriích velmi zajímavé informace. Díl o bateriích vytvořila nezisková organizace ECOBAT, která zajišťuje sběr a recyklaci použitých baterií. Z vybitých baterií se získávají především kovy, případně i plasty a další suroviny. Čím více baterií se do recyklačního procesu dostane, tím méně přírodních zdrojů je nutné vytěžit k výrobě nových. Baterie obsahují také zdraví nebezpečné materiály, které se díky zpětnému odběru podaří zachytit a omezit tak jejich negativní dopad na životní prostředí. Sběr vybitých baterií každým rokem roste. Směrnice EU nám stanovuje, kolik procent baterií se musí vrátit do recyklačního procesu. I díky tomu stoupá informovanost mezi lidmi.

Všem, kteří se do akce zapojili, chci moc poděkovat, protože se nám podařilo nasbírat kolem 150 kg baterií! Za odevzdané baterie získáme body, za které pak nakoupíme různé hry pro žáky, které budou k dispozici v „dohledové“ místnosti. Za body z minulých akcí v rámci Recyklohraní jsme již některé hry pořídili: hry v knize Procvičme si angličtinu, postřehovou hru Grabolo a Grabolo Krtek, výukové karty Padesát koní a poníků, kostky pro sestavování příběhů Story Cubes, karetní hru Pevnost Fort a zábavnou společenskou hru pro milovníky internetu a YouTubingu PLAY!

My ale se sběrem baterií nekončíme. Baterie můžete do školy nosit i nadále. A co více, můžete se zapojit do druhého úkolu Recyklohraní – vytvořením „Baterkožrouta“. Znění celého úkolu je možné si přečíst na www.recyklohrani.cz v sekci Přehled úkolů.

Pojďte si nyní za odměnu zkusit krátký kvíz plný zajímavých čísel o bateriích.

1. Kolik tužkových baterií spotřebuje průměrně každý občan ČR za rok?

- (a) 8 baterií
- (b) 12 baterií
- (c) 16 baterií

2. Kolik tun přenosných baterií se vyprodukuje v ČR za jeden rok?

- (a) 3000
- (b) 4000
- (c) 5000

3. Kolik tun baterií se podařilo organizaci ECOBAT posbírat v roce 2010?

- (a) 258
- (b) 458
- (c) 658

4. Kolik míst zpětného odběru můžete najít v ČR?

- (a) 5 000
- (b) 10 000
- (c) 15 000

5. Kolik procent baterií minimálně se musí vrátit do recyklačního procesu

- (a) 25%
- (b) 35%
- (c) 45%

Vaření nás baví

Rádi bychom se s vámi podělili o několik kuchařských receptů, které jsme si vyzkoušeli přímo ve výuce. Věříme, že neodoláte a některý z receptů vyzkoušíte i vy sami.

Těstovinový salát bez majonézy

Laura Holubcová, Nia Kalandrová,
Aďa Gaďurková, Terka Janečková

- 400 g těstovin
- 500 g krabích tyčinek
- 150 g tvrdého sýra
- 1 hlávka ledového salátu
- 1 velká paprika červená
- 3 lžíce olivového oleje
- sůl, mletý pepř
- 3 lžíce citrónové šťávy

Do vroucí vody jsme nasypaly těstoviny, vařily se 12 minut. Pak jsme je propláchly studenou vodou a daly do mísy. Všechny suroviny jsme nakrájely na drobné kousky a daly do mísy. Až byly těstoviny studené, tak jsme to pořádně smíchaly a dochutily. Dneska nám to moc chutnalo a už se těšíme na další recepty.

Tortellini salát

Tereza Jurajdová, Klára Janíčková,
Karolína Kalousková, Veronika Hájková

- 250 g tortellini se sýrem
- 200 g šunky
- 1 menší pórek
- 200 g zakysané smetany
- 2 lžíce majonézy
- 2 lžičky hořčice
- Sůl, pepř, citrónová šťáva
- cherry rajčátka

Daly jsme vařit vodu na těstoviny. Poté jsme nakrájely pórek na kostičky, šunku na proužky. Smetanu promícháme s majonézou, hořčicí špetkou soli a pepřem. Poté se nám začala vařit voda, do které jsme nasypaly těstoviny a daly vařit na 14 minut. A pořádně jsme promíchaly pórek, šunku, smetanu, majonézu, hořčici a dochutily solí, pepřem a citrónovou šťávou. Mezitím se uvařily těstoviny, pak jsme je scedily a čekaly, až vychladnou. Pak vše smícháme a můžeme servírovat a zdobit rajčaty.

Neapolský salát

Michal Dvořák, Erik Färber, Adam Jobák, Vojtěch Hubálek

- 250 g těstovin
- 3 papriky různých barev (zelená, žlutá, červená)
- 200 g šunky
- 200 g sýra
- cherry rajčátka

Zálivka:

- 1 stroužek česneku
- 3 lžíce olivového oleje
- 2 lžíce octa
- špetka soli
- špetka mletého pepře

Vodu přivedeme do bodu varu osolíme a přidáme těstoviny. Vaříme cca 10 min. Papriky nakrájíme na drobné kousky, šunku a sýr na kostičky. Papriky se šunkou a sýrem smícháme s těstovinami. Suroviny na zálivku promícháme vidličkou, nalijeme na salát a necháme chvilku uležet. Na talíři ozdobíme rajčátky.

Těstovino-tuňákový salát

Dominik Adamec, Denisa Hajzlerová, Petra Dubovská

- 240 g tuňáka ve vlastní šťávě
- 400 g špaget
- 1 lžíce olivového oleje
- 1 paprika červená, 1 žlutá, 1 zelená
- malý pórek
- 100 g majonézy
- 150 g zakysané smetany

Uvaříme špagety, propláchneme studenou vodou. Přimícháme 1 lžici olivového oleje. Papriky a pórek nakrájíme na kostičky a přimícháme ke špagetám i s tuňákem. Majonézu vmícháme do salátu. Potom podle chuti opepříme.

Erasmus + projekt Once Upo A time via ICT

V našem projektu jsme těsně za startovní čarou a už jsme stihli splnit několik projektových aktivit.

Návštěva knihovny

V průběhu měsíce října řada tříd navštívila knihovnu. Protože náš projekt je zaměřený na pohádky a pověsti a klade si za cíl přivést naše žáky ke čtení, návštěva knihovny je logickou aktivitou, která do našeho projektu patří. Nejmenší děti se během návštěvy dozvěděly, kde vůbec knihovnu v Lanškrouně máme a jak to tam vlastně chodí. Třetáčci měli možnost setkat se v knihovně s jedním z nejpopulárnějších ilustrátorů knížek pro děti, Adolfem Dudkem. Ten připravil pro naše malé čtenáře zábavné, ba až ztřeštěné vystoupení, ve kterém se snažil naučit děti kreslit jednoduché obrázky. Druháčci se v knihovně setkali s paní spisovatelkou Zuzanou Pospíšilovou. Ta dětem prostřednictvím básničky pověděla, jak se vyrábí knížky a řadu svých knížek jim také představila. Šestáci se během své návštěvy v knihovně naučili vyhledávat knihy v on-line katalogu a poté se pokoušeli orientovat v regálech plných knih. Pro osmáky, kteří už knihovnu znají jako své boty, byla připravena beseda na téma románová tvorba českých i zahraničních autorů, ve které jim byla představena taková věhlasná díla, jako jsou například 451 stupňů Fahrenheita od Raye Bradburyho, Dobrodružství Huckleberyho Finna od Marka Twaina a Haškovy Osudy dobrého vojáka Švejka.

Soutěž o logo projektu

Všichni jste jistě zaznamenali celoškolské hlasování o nejlepší návrh loga našeho projektu. Na nástěnce v prvním patře staré budovy byly vyvěšeny nejpovedenější návrhy z každé třídy, která se do této soutěže zapojila. Z hlasování vzešly tři vítězné návrhy, jejichž autory odměníme již brzy věcnými cenami. Výsledky hlasování budou opět vyvěšeny na nástěnce, zveřejněny v Bédovi a na stránkách školy. Vítězné logo bylo zařazeno do soutěže o celkové vítěze, kde bude soupeřit s návrhy ostatních partnerských škol.

Erasmus klub

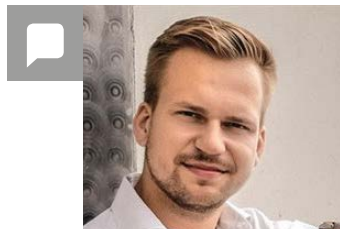
Erasmus klub také nezažáhl a během října pracoval intenzivně na prezentacích a filmech o naší škole, našem městě a zemi. Také se nám podařilo dokončit první nástěnku, na které vám stručně představujeme prvního z našich partnerů, tureckou školu z Anamuru. Nástěnku si můžete prohlédnout v přízemí staré budovy hned vedle sborovny. Postupně vám na dalších nástěnkách představíme všechny naše partnerské školy, takže chodte po chodbách s očima dokořán.

Žáci 6. tříd vyráběli adventní věnce

Rozhovor: Martin Chodúr

Martin Chodúr, (* 24.11.1989 v Ostravě) český zpěvák, textař a skladatel, vítěz prvního ročníku Superstar v roce 2009. Hudbě se věnuje již od tří let, kdy začal chodit na hodiny zpěvu a hry na zobcovou flétnu. V současnosti chystá tři prosincové koncerty s novou deskou Hallelujah. Žije s přítelkyní Ivonou a synem Martinem.

Chodil jste do školy rád nebo jste bral školní docházku jako nutné zlo?

Jak kdy. Pamatuji si dodnes ten hrozný pocit v žaludku v neděli večer, když jsem věděl, že druhý den musím do školy. Obzvláště, když jsem neudělal domácí úkoly nebo jsem se pořádně nepřipravil na nějaký předmět. Z druhé strany, když jsem se připravil a byl jsem si stoprocentně jistý, že ve škole budu vše umět, celkem jsem se těšil. Byl jsem na sebe pyšný a chtěl jsem se předvést.

Jaké předměty patřily k vašim nejoblíbenějším?

Myslím, že to bylo tak, že co mi zrovna šlo, to jsem měl rád. Vždycky jsem miloval angličtinu, ale ne až tolik ve škole. Nelíbilo se mi, že angličtina, která se tehdy učila, neodpovídala realitě. Myslím, že dnes je situace o mnoho lepší. Alespoň doufám.

Měl jste oblíbenou učitelku/učitele?

Opět to nebylo vůbec stálé. Když mě někdo pochválil nebo jsme se shodli na názoru nebo mě prostě bavila probíraná látka, tehdy se učitel stal mým oblíbeným. Samozřejmě jen do doby, než mi dal špatnou známku nebo mě okřikl.

Čím jste chtěl být, když jste byl malý?

Dospělým. To si pamatuji ze všeho nejvíc. Čím jsem byl starší, tím jsem si připadal lépe. Říkal jsem si, že dospělí žijí v perfektním světě. Nemusí chodit do školy, můžou si dělat, co chtějí, mají své peníze, které můžou utrácet, dívat se večer pozdě na televizi....Sladká naivita dětství.

Máte nějakou vtipnou historku ze školních let?

Jednou jsem se dobře umístil v krajské básnické soutěži. Bylo to ještě na základní škole. Učitelé byli tehdy na mě pyšní a poslali mě recitovat mou báseň, jako příklad, do jiných tříd. Větší potupu jsem nikdy nezažil. Mladí básníci nebývají nejoblíbenějšími spolužáky.

Co byste popřál nebo vzkázal našim žákům?

Přeji vám, abyste si ze školy odnesli co nejvíce. Dneska mě zajímá přesně to, co jsem se jako dítě nechtěl učit. Vše, co chcete vědět o světě kolem sebe, vám řeknou na základní škole. Stačí jen dobře poslouchat. Dospělost vám neuteče.

Děkuji za rozhovor.

Zdravím čtenáře
"Beda"
časopisu

English page

Christmas quiz

Christmas is coming and we are looking forward for them very much. Let's try to find out some interesting facts about Christmas traditions all over the world. Good luck and enjoy your Christmas holidays with your family.

1. Where did the tradition of Christmas trees start?

- ☐ (a) Germany
- ☐ (b) Russia
- ☐ (c) Great Britain

2. When did Christmas trees appear in our country?

- ☐ (a) 1750
- ☐ (b) 1812
- ☐ (c) 1918

3. When were the first electric lights used for decorating Christmas trees?

- ☐ (a) 1790s
- ☐ (b) 1890s
- ☐ (c) 1940s

4. The legend of Saint Nicolas (Santa Claus) is based on the real person. When did he live?

- ☐ (a) in 4th century
- ☐ (b) in 6th century
- ☐ (c) in 8th century

5. In which country did Saint Nicolas live?

- ☐ (a) Finland
- ☐ (b) Italy
- ☐ (c) Turkey

6. Where were the first Christmas postcards printed? It was in 1846.

- ☐ (a) in Great Britain
- ☐ (b) in Germany
- ☐ (c) in France

7. When do children in the United Kingdom open their presents?

- ☐ (a) on 24th December
- ☐ (b) on 25th December
- ☐ (c) on 6th January

8. When do Russian normally celebrate Christmas?

- ☐ (a) on 24th December
- ☐ (b) on 25th December
- ☐ (c) on 7th January

Vánoční kvíz

Vánoce se blíží a my se na ně moc těšíme.

Pojďme si zkrátit čas a zkusme zjistit zajímavá fakta o vánočních tradicích po celém světě.

Hodně štěstí a užijte si vánoční prázdniny v kruhu své rodiny.

9. Who brings presents in France?

- ☐ (a) Padre Noel
- ☐ (b) Pere Noel
- ☐ (c) Santa Claus

10. In which country can we get a present from an old witch La Befana? She represents winter – the end of the year.

- ☐ (a) Ireland
- ☐ (b) Spain
- ☐ (c) Italy

11. What is the traditional Christmas dinner in the UK?

- ☐ (a) trout
- ☐ (b) turkey
- ☐ (c) beef

12. What is the traditional Christmas dinner in the Czech Republic?

- ☐ (a) trout
- ☐ (b) salmon
- ☐ (c) carp

13. What does Santa Claus in Finland use for travelling?

- ☐ (a) billy goat
- ☐ (b) reindeer
- ☐ (c) polar bear

14. What does Santa Claus use instead of reindeer in Australia?

- ☐ (a) koalas
- ☐ (b) kangaroos
- ☐ (c) dingos

15. In which country can you meet Saint Nicholas (Sinterklaas) on a steamboat (=parník)? He travels across the country with his helper Peter Black and brings them presents.

- ☐ (a) Spain
- ☐ (b) the Netherlands
- ☐ (c) Portugal

Anglická luštěnka slečny Stely

Ponožky

Komín

Sob

Rampouchy

Sníh

Zima

Sněhulák

Šála

Smrk

Autoka: Stela Vaničková z VIII. A

Vánoční osmisměrka

- Cukroví • Voda • Pes • Jídlo
- Kapr • Počasí • Stromeček • Šunký
- Purpura • Adam • Kočka • Šev
- Rok • Kapky • Ozdoba • Krb
- Pohádky • Rada • Svíčky • Kůň
- Mrazík • Sníh • Auto • Učení
- Učení • Krkonoše • Beránek • Dům

C	P	U	R	P	U	R	A	R	O	K
U	Í	Č	v	P	K	O	Č	K	A	R
K	S	E	M	O	A	U	T	O	K	K
R	A	N	A	H	K	K	Á	K	E	O
O	Č	Í	D	Á	R	Ů	V	E	Č	N
V	O	D	A	D	B	Ň	E	N	E	O
Í	P	N	Y	K	N	U	Š	Á	M	Š
K	A	P	K	Y	D	Ů	M	R	O	E
A	A	J	Í	D	L	O	O	E	R	P
P	D	S	V	Í	Č	K	Y	B	T	E
R	A	C	O	Z	D	O	B	A	S	S
M	R	A	Z	Í	K	S	N	Í	H	E

Autorka: Tereza Polášková

Kvíz: USA

1. Který světový oceán neomývá břehy USA?

- (a) Indický oceán
- (b) Atlantský oceán
- (c) Tichý oceán

2. Kdo byl prvním prezidentem USA?

- (a) Thomas Jefferson
- (b) Abraham Lincoln
- (c) George Washington

3. Kolik stanic má newyorské metro?

- (a) 468
- (b) 550
- (c) 255

4. Kolik pruhů má americká vlajka?

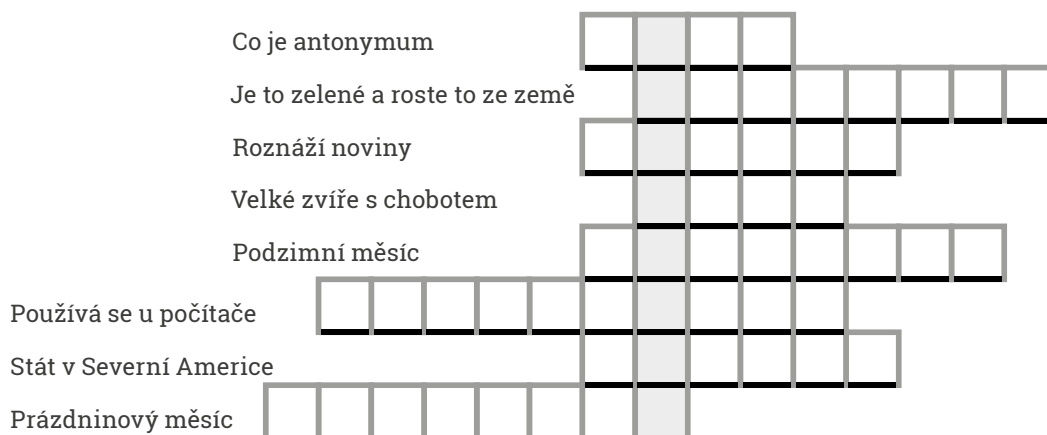
- (a) 12
- (b) 14
- (c) 13

5. Jaká je přibližná populace USA?

- (a) 300 mil
- (b) 500 mil
- (c) 200 mil

Autor: Adam Viskupič z IX. A

Danova luštěnka

Autor: Dan Čalkovský ze VII. B

Prosincová luštěnka: známá osobnost

1. Prosinec má ... dní.

- ☐ K 31
☐ A 30

Prosinec začíná stejným dnem jako ...

- ☐ E září
☐ N únor

V prosinci stojí Slunce nad obratníkem ...

- ☐ T Raka
☐ P Kozoroha

V římském kalendáři je prosinec ... měsíc. Proto se v některých jazycích nazývá december.

- ☐ L 10.
☐ F 11.

Zimní slunovrat nastává ...

- ☐ E 21. nebo 22. prosince
☐ N 15. nebo 16. prosince

Pranostika: Jaké mrazy v prosinci, taková tepla v ...

- ☐ A červenci
☐ R červnu

Zakroužkuj správné písmenko a vyjde ti jméno německého matematika, astronoma a astrologa, který se narodil 27. prosince 1571:

Johannes

.....

Autor: Jakub Krejčíř z VIII. A

Zimní luštěnka

Co má jelen na hlavě

Co nám nosí Ježíšek

Pod čím jsou dárky

Co padá v zimě

12. měsíc v roce

Je den a ...

24. 12. slavíme....

13. prosince má svátek ...

Autorky: Aneta Jusková a Lucie Pásztová z VI. A

Učitelská luštěnka

Náš učitel dějepisu Miloslav...

Zkušený tělocvikář Pavel...

Učitelka českého jazyka Jarmila...

Vyučující matematiky Iveta...

Vyučující anglického jazyka Martina...

Učitelka chemie Věra...

Vyučující fyziky Jana...

Náš pan ředitel Milan...

Autorka: Adéla Mičková z VIII. A

Osmisměrka slečny Anety

- pes
- kočka
- křeček
- morče
- prase
- vlk
- zajíc

- slon
- tygr
- čáp
- kůň
- had
- klokan

Č	P	T	Y	G	R	N	Á
Á	E	K	Ř	E	Č	E	K
P	S	V	L	K	P	K	Z
K	S	L	O	N	R	L	A
M	O	R	Č	E	A	O	J
K	Š	Č	Č	A	S	K	Í
Ů	S	O	K	P	E	A	C
Ň	H	A	D	A	I	N	S

Autorka: Adéla Mičková z VIII. A

Hledáme slavné české a moravské hrady a zámky

Dnes se podíváme na novogotický hrad, který byl postaven po roce 1320 pražským purkrabím (1. část tajenky). Je vybudován na pískovcové skále, má pouze 1 vchod (dříve padací most). Podle hradu se jmenuje celá chráněná oblast. Již z dálky je vidět válcová vyhlídková věž 38 metrů vysoká s (2. část tajenky). Také tento hrad má svoje pověsti - Divoký lovec, (3. část tajenky).
Můžete opět nakreslit některou z postav z těchto pověstí.

1. část tajenky

- 0,2 . 5 + 2 =
- 0,2 . 3 =
- 0,7 . 6 =
- 6 + 1,3 =
- 0,4 + 0,8 =
- 2,5 . 2 =
- 2 : 0,2 =
- 0,6 . 2 =
- 3,2 : 2 =
- 8 - 0,1 . 7 =
- 0,7 . 3 =
- 8 - 4,5 =
- 1,5 . 2 + 0,3 =
- 0,7 : 7 =
- 0,5 . 7 =
- 8,1 + 1,9 =
- 1 - 0,95 =

2. část tajenky

- 73 : 10 =
- 5% z 400 =
- 7,5 - 2,5 =
- 120 : 100 =
- 2,1 . 2 =
- 5 - 4 . 0,2 =
- 1% z 210 =
- 0,5 % ze 700 =
- 4,5 - 0,5 . 3 =
- 0,4 . 3 =
- 2% z 200 =
- 2,5 . 2 =
- 21 : 10 =
- 350 : 100 =

3. část tajenky

- 3 . 1,1 =
- 0,04 . 100 =
- 10 . (-2) =
- 2 . 5 =
- 5 : 100 =
- 8 +(- 4) =
- 12 - (-7) =
- 50% z 34 =
- 4,1 + 32 : 10 =
- 0,06 . 10 =

-12	-10	-4	0,05	0,1	0,6	1,2
V	T	P	É	D	Y	E

1,6	2,1	2,7	3	3,3	3,5	4
R	O	Š	H	Z	U	L

4,2	5	7,3	10	11	17	19	20
N	M	K	B	Í	Ž	Á	A

Hledaný hrad:

.....

Pranostiky (najdi opaky)

Bílý (J)	① Starý
Studený (K)	② Lež
Tlustý (S)	③ Malý
Slabý (T)	④ Muž
Chudý (U)	⑤ Teplý
Povoleno (D)	⑥ Západ
Velký (N)	⑦ Bohatý
Veselý (Y)	⑧ Stát
Východ (P)	⑨ Tupý
Sedět (R)	⑩ Chytrý
Hloupý (O)	⑪ Hodně
Mladý (E)	⑫ Zakázáno
Málo (C)	⑬ Smutný
Žena (B)	⑭ Černý
Ostrý (Z)	⑮ Hubený
Pravda (A)	⑯ Silný
Den (I)	⑰ Noc

15	16	7	12	1	3	13

6	8	10	15	17	3	11

14	2	8	10

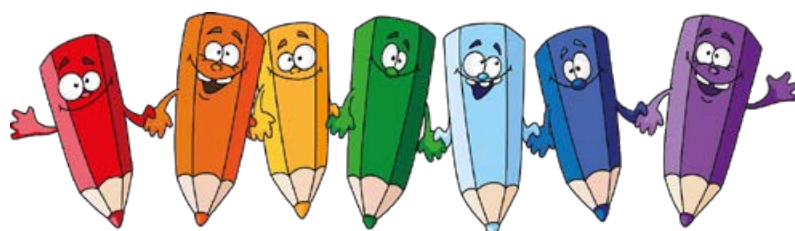
4	8	9	5	1

Autoři: Jakub Krejčíř z VIII. A a Zachariáš Nový ze VII. B

pořádá

TVOŘIVÉ DÍLNY

pro budoucí prvňáčky a jejich rodiče

Srděčně zveme všechny budoucí prvňáčky, jejich rodiče i veřejnost.

12. 12.
2018

HODINA ŠIKOVNÝCH RUKOU
od 15,30 do 16,30 hod.
v budově 1. a 2. tříd na ul. Palackého

23. 1.
2019

HODINA PLNÁ HER
od 15,30 do 16,30 hod.
na hlavní budově ve 4.B

20. 2.
2019

HODINA ZPĚVU A TANCE
od 15,30 do 16,30 hod.
v budově 1. a 2. tříd na ul. Palackého

20. 3.
2019

HRY S POHYBEM
od 15,30 do 16,30 hod.
v budově 1. a 2. tříd na ul. Palackého

10. 4.
2019

HODINA S DRÁČKEM FRÁČKEM
od 15,30 do 16,30 hod.
v budově 1. a 2. tříd na ul. Palackého

Výherci z minulého čísla:

str. 2 Lambada

1. místo: Patrik Filipi, IV. B
2. místo: Veronika Kutnarová, V. B
3. místo: Josef Blažena, VIII. A

str. 3 Obrázek na vybarvení

1. místo: Stela Vaničková, VIII. A
2. místo: Sofie Šmídová, IV. B
3. místo: Adéla Jandová, II. A

str. 6 Mini sportovní kvíz (1c, 2c, 3d, 4b)

Stela Pluhařová, IV. A

str. 9 Trocha environmentální výchovy (1c, 2b, 3a, 4b, 5a, 6c, 7c, 8b, 9b, 10b)

Klára Langrová, IV. B

str. 12 Englisch page (T. G. Masaryk, 1968, 1989, Havel, Baťa, 1925, 1960, Robot, Miler, Jawa, Contact Lenses, Zetro, Tesla, V. Remek, E. Zátoupek)

Sabina Obešlová, IX. A

str. 13 Kvíz (1a, 2c, 3a, 4a, 5c)

1. místo: Stela Pluhařová, IV. A
2. místo: Anežka Kokorová, V. B
3. místo: Karolína Kseňáková, V. A

str. 13 Anglická luštěnka (November)

1. místo: Týna Pluhařová, III. A
2. místo: Petr Vlček, VIII. A
3. místo: Natálie Netušilová, VIII. A

str. 13 Zvířecí luštěnka (Lenochod)

1. místo: Veronika Kutnarová, V. B
2. místo: Tereza Blažena, VIII. A
3. místo: Eliška Marklová, VIII. A

str. 13 Najdi 8 anglických slov

(jump, car, small, hall, bad, snow, big, music)

1. místo: Lucie Knápková, VIII. A
2. místo: Hana Kolomazníková, III. B
3. místo: Josef Hofman, V. B

str. 13 Hledej zvířata (Praha)

1. místo: Eliška Štorková, IV. B
2. místo: Klára Jandová, V. B
3. místo: Štěpán Markl, V. A

str. 14 Pranostiky

(Studený listopad – zelený leden)

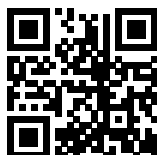
1. místo: Andrea Olenočinová, VIII. A
2. místo: Karolína Laichterová, V. B
3. místo: Viktorika Břízová, II. B

str. 15 Hrad a zámek (Lednice)

Vojtěch Hubálek, VI. B

i

**Veškerá řešení soutěží vřazujte do Bédovy
schránky nejpozději do středy 19. prosince 2018.
Pozor: Řešení každého úkolu pište na samostatný
papír, uveďte své jméno a příjmení.**

**Toto i starší vydání časopisu můžete
zhlédnout na www.zsbs.cz/casopis.htm**

**Své příspěvky můžete posílat také
na náš email skola.beda@seznam.cz**

**Distribuci školního časopisu žáků ZŠ B. Smetany
zajišťuje pro veřejnost trafika na autobusovém nádraží.**

Školní časopis Běda vychází 1x měsíčně. Vydává: Základní škola Lanškroun, B. Smetany 460, 563 01 Lanškroun, IČO: 61234176, e-mail: skola.beda@seznam.cz. Vydáno v Lanškrouně dne 6. prosince 2018. Uzávěrka dalšího čísla je středa 19. prosince 2018. Tisk zajišťuje: TG TISK s. r. o. 5. května 1010, 563 01 Lanškroun. Evidenční číslo: MK ČR E 22723.

